

nezl. Anna T. dopustila se krádeže. Věci, které od ní obžalovaná na sebe převedla, náležely kdysi zemřelé matce Anny T., a poněvadž pozůstalost po zemřelé nebyla projednávána, připadly věci ty Anně T. právem dědičným podle zákona ze tří osmin. Nebyly tedy pro ni věcmi cizími, jakž vyžaduje § 171 tr. z. Nemohla se prý tedy ani obžalovaná dopustiti podílnictví na nespáchané krádeži. Námitkou touto se již soud nalézací obíral i odmítl ji věcně správně. Že právo k dědění předmětů do pozůstalosti po matce Anny T. náleževších vzešlo Anně T. jakožto zákonné a nepominutelné dědičce již okamžikem úmrtí matčina, je arci správně (§ 536 ob. zák. obč.). Poněvadž pak dle úmrtního zápisu bez posledního pořízení zemřelá Marie T. zůstavila manžela a 3 děti, příslušel Anně T. nárok dědičný na čtvrtinu pozůstalostního jmění (§§ 732, 757 obč. zák.). Než nárokem tímto nebyl založen výhradný vlastnický poměr Anny T. k individuelním věcem do pozůstalosti náležejícím a ani soudní projednávání dědičného práva Anny T. ve smyslu zásad vyslovených v XV. hlavě II. dílu ob. zák. obč. (viz zejména §§ 797 a 819), k němuž nedošlo, poněvadž pozůstalé jmění bylo zamlčeno, nebylo by s a m o o s o b ě přivodilo než uznání jejího vlastnictví co do nevydělené čtvrtiny pozůstalého jmění. V každém případě příslušel v době jejího činu Anně T. jen nárok na ideální spoluvlastnictví pozůstalých svršků s ostatními zákonnými dědici pro indiviso i nemohla tedy také Anna T. dle §§ 361 (a contrario §§ 353, 354, 362), 825, 828, 829 ob. zák. obč. právně nakládati o své ujmě reálnými součástmi pozůstalého jmění. To stačí k naplnění pojmu věci cizí ve smyslu § 171 tr. z., jenž vyžaduje pouze, by věc nenáležela vlastnický neobmezeně pachateli a byla alespoň ve spoluvlastnictví osoby třetí. Nebylo proto též ani třeba zkoumati, zda Anna T. odcizila z věcí do pozůstalosti náležitých, ale jí jako dědičkou dosud reálně nenabytých, část větší, nežli by na ni byla připadla při rozdělení pozůstalosti po jejím odevzdání. Poněvadž pak je dále zjištěno, že veškeré věci po zemřelé Marii T. pozůstalé byly ve faktické moci, tedy držbě ve smyslu § 171 tr. z., pozůstalého manžela a že držení toto bylo činy Anny T. bez přivolení jeho porušeno, není pochybno, že Anna T. odnětím jejich dopustila se krádeže ve smyslu § 171 tr. z., při čemž je právně lhostejno, že krádež tato byla dle §§ 189, 463 tr. z. trestna jen podmíněčně. Tím je ve spojení se zjištěnou okolností, že obžalovaná Klára R. věděla, že věci, které od Anny T. kupuje, jsou kradeny, dovoděna též vina její ve smyslu §§ 185, 186 lit. a) tr. z. a zároveň odňata půda pro zákonitě uplatňování důvodu zmatečnosti dle č. 10 § 281 tr. ř., jelikož § 477 tr. z., jehož použití na čin obžalované se stížnost domáhá, předpokládá na straně kupujícího pouhé podezření, že věc je kradena. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 159.

Padělání peněz a cenných papírů. Rozřezání pravých kolků bankovkových a skládání a nalepování rozřezaných částí tak, by vybyl kolek nový, a nalepení tohoto jest napodobením, paděláním ve smyslu § 1 zák.

(Rozh. ze dne 11. března 1920, Kr II 21/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Jakuba F. do rozsudku krajského jako vými-

nečného soudu v Uh. Hradišti ze dne 20. prosince 1919, jímž uznán byl vinným zločiny dle §§ 1 a 12 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n. a dle §§ 2 a 12 téhož zákona, pak přestupkem dle § 32 cís. pat. ze dne 24. října 1852, č. 223 ř. z., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Soud nalézací přijal za prokázáno, že obžalovaný rozřezával kolký bankovkové na různých místech, sestavoval částky zase a nalepoval je na bankovky tak, že při jistém počtu kolků takto rozřezaných vybyl mu kolek nový, jehož použil na nekolkované bankovce. V tomto zjištěném jednání obžalovaného shledává soud nalézací jednak padělání bankovek a kolků ve smyslu §§ 1 a 12, jednak pozměňování peněz z oběhu vzatých ve smyslu §§ 2 a 12 zák. ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n., ježto první dalo se v úmyslu padělané bankovky a kolký udávati za pravé, druhé pak v úmyslu, udávati pozměněné peníze z oběhu vzaté jako platné peníze. Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje proti těmto výrokům soudu nalézacího důvody zmatečnosti dle č. 9 a) a 10 § 281 tr. ř. Zastává především náhled, že skutková podstata §§ 1 a 12 cit. zák. žádá zhotovení kolků, tedy zhotovení jiného výrobku, než úřadem finančním ku kolkování objednaného a dodaného, výrobku napodobujícího onen výrobek pravý, se speciálním úmyslem, udati tento opravdový falsifikát jako pravý kolek nalepením na bankovku nekolkovanou. Tohoto jednání že zde není, poněvadž kolký obžalovaným použité jsou pravé a také částky jejich pocházejí z kolků pravých. Řezáním pravých kolků a nalepováním úřezků nepovstává prý kolek nepravý, nový výrobek napodobený. Řezáním se pravé kolký jen pozměňují, porušují ve smyslu § 2 a 4 cit. zák. Spadala by prý tedy pod § 1 cit. zák. podřaděná činnost obžalovaného objektivně leda pod § 2 cit. zák., ale i jeho použití na ni je prý vyloučeno proto, že nebyl činem objektivním projeven vyžadovaný tu speciální zlý úmysl udati rozřezané kolký za peníze (sc. kolký § 12) vyšší hodnoty. Stížnost dává se tu od jádra věci odváděti nepřipadným rčením enunciatu rozsudku soudu nalézacího, dle něhož obžalovaný »padělal bankovky a kolký«, kdežto z důvodů rozsudku na jevo vychází, že se obžalovanému neklade za vinu padělání kolků bankovkových jako takových, nýbrž padělání peněz, to jest na území republiky Československé podle zákona ze dne 10. dubna 1919, č. 187 sb. z. a n. za zákonné platidlo uznaných a vyhlášených bankovek rak.-uh. banky, pokud byly nostrifikovány ve smyslu zákona ze dne 25. února 1919, č. 84 sb. z. a n. a nařízení ministerstev financí a spravedlnosti ze dne 25. února 1919, č. 86 sb. z. a n. řádným nalepením bankovkových kolků. Tím stávají se vývody stížnosti zmateční namnoze bezpředmětnými. Že však činnost obžalovanému za vinu kladená je paděláním peněz ve smyslu § 1 cit. zák., není pochybno. Podle ustanovení shora dotčených zákonů sestávají na území rep. čs. platná a pravá platidla, tedy peníze, pokud k jich zřízení použito bylo bankovek rak.-uh. banky, z pravých těchto bankovek a z pravých kolků ve smyslu zákona ze dne 25. února 1919, č. 84 sb. z. a n., spojených s bankovkami způsobem předepsaným v nařízení z téhož data č. 86 sb. z. a n. Obžalovaný dodával bankovkám buď od počátku nekol-

kovaným nebo takovým, z nichž kolky byly sňaty, vzhled bankovek kolkovaných ve smyslu zmíněných ustanovení, tedy peněz, tím, že na ně nalepil kolky, jež nebyly úplné, nýbrž sestávaly z rozstříhaných částí kolků pravých, při čemž úzký proužek kolku scházel. Nesestavil tedy obžalovaný jen z nekolkované bankovky, tedy peníze z oběhu vzatého, a z celého, neporušeného pravého kolku bankovku, by ji udal za platný peníz, což by samo o sobě naplňovalo skutkovou podstatu § 2 cit. zák., nýbrž zřídil cosi bankovce československé podobného, s ní dle zrakového dojmu zaměnitelného, z bankovky nekolkované a z něčeho, co nebylo kolkem v uvedeném smyslu, byť i sestávalo z částí kolku takového, by výrobek svůj udal za pravý peníz. Takováto činnost je napodobením, paděláním ve smyslu § 1 cit. zák. O skutkové podstatě § 2 nemůže býti dále řeči proto, že obžalovaný rozřezáváním kolků nepozměňoval peníze nebo kolky, by je udal za peníze nebo kolky vyšší hodnoty. V náležitosti posléze uvedené nespočívá jen subjektivní náležitost této skutkové podstaty, nýbrž i objektivní předpoklad, že pozměnění (porušení, § 4) je způsobitelným prostředkem k vyvolání dojmu peněz (kolků) vyšší hodnoty, což se obžalovanému ani za vinu neklade, ani dle povahy věci v činu jeho shledati nedá, zvláště když obžalovaný rozřezané kolky nalepoval na bankovky znějící na ty obnosy, kterým kolky odpovídaly, a nikoliv na bankovky znějící na obnosy vyšší. Z řečeného je však zároveň patrné, že rozsudek nestojí na správném právním stanovisku, pokud ve svém druhém výroku enuciátovém a příslušné části důvodů rozhodovacích podřaduje ustanovení § 2 cit. zákona onu činnost obžalovaného, při níž rozřezané (neúplné) kolky byly nalepovány na bankovky původně nekolkované. Kdyby byl obžalovaný opatřoval nekolkované bankovky, tedy peníze z oběhu vzaté, úplnými kolky pravými, by je udal za platné peníze, byl by se arcí dopustil zločinu dle § 2 cit. zák. Než obžalovaný napodobil platné peníze v úmyslu, padělky udati za pravé peníze, použil k tomu cíli nekolkováných bankovek, o nichž rozsudek předpokládá, že obžalovanému zůstaly, poněvadž jich nedal okolkovati, nebo že jiným nevysvětleným způsobem jich nabyl, a neúplných kolků sestavených z ústřížků vyšetřených při manipulaci shora dotčené. Tato činnost jeho spadá tedy rovněž pod hledisko § 1, neliší se pro tu jedinou okolnost, že použité bankovky nebyly ani původně kolkovány, podstatně od případů, ve kterých obžalovaný použil bankovek již okolkováných. Není tedy obžalovaný zkrácen, byla-li jeho trestná činnost z části posazována dle mírnějšího ustanovení, nežli odpovídalo zákonu.

Čís. 160.

Předražování. Ke skutkové podstatě přečinu pletich dle § 23 č. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. se vyhledává, by si byl pachatel vědom hospodářské neoprávněnosti svého počínu; nestačí, opomenul-li pouze zjednatí si informace, zda prodatel jest oprávněným výrobcem a kupitel detailistou.

(Rozh. ze dne 13. března 1920, Kr I 340/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Josefa M. do rozsudku zemského trestního